

Answer key
(3 Hours)

Q.P. Code:- 54715
[Total Marks: 100]

- N. B.:- All questions are compulsory.**
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
All question carry equal marks.
सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
Figures to the right indicate full marks.
उजविकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Text: Prose and Poetry -II

Q.1. Translate any two of the following: [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे भाषांतर करा .

- a) तेन समयेन कोसलरट्टे तयो जना अञ्जतरस्मि अटविमुखे कसन्ति। तस्मिं समये अन्तोअटवियं चोरा मनुस्से विलुम्पित्वा पलायिंसु। ते च चोरे परिवेसित्वा अपस्सन्ता तं ठानं आगत्वा "तुम्हे अटवियं विलुम्पित्वा इदानि कस्सका विय होथा"ति "ते चोरा इमे"ति बन्धित्वा आनेत्वा कोसलरञ्जो अदंसु। अथेका इत्थी आगन्त्वा "अच्छादनं मे देथ, अच्छादनं मे देथा"ति परिदेवन्ती पुनप्पुनं राजनिवेसनं परियाति। राजा तस्सा सद्दं सुत्वा "गच्छथ, देथ इमिस्सा अच्छादन"न्ति आह। ते साटकं गहेत्वा अगमंसु।

उत्तर:-'प्राचीन काळी वाराणसीमध्ये ब्रम्हदत्त (नावाचा राजा) राज्य करित असतांना त्यावेळी तीन जण अरण्याजवळ (शेत) नांगरत होते. त्यावेळी अरण्यामध्ये चोर माणसांना लुटून घेऊन गेले. त्यांनी (म्ह.नगर रक्षकांनी) चोरांना शोध केला. ते सापडले नाहीत. ते त्या ठिकाणी आले. 'तुम्ही अरण्यामध्ये लुटमार करून आता शेत-याप्रमाणे झाला आहात.' त्यांनी 'हे चोर' म्हणून त्यांना बांधले. त्यांना आणून ब्रम्हदत्त राजाच्या स्वाधीन केले.आता एक स्त्री येऊन 'मला आच्छादन द्या,' 'मला आच्छादन द्या,' अशा रीतीने रडत पुन्हा पुन्हा राजवाड्यापाशी जाऊ लागली. राजाने तिचे शब्द ऐकून म्हटले, 'हिला आच्छादन द्या.'ते (राज शिपाई) वस्त्र घेऊन गेले.

- b) सो अपरेन समयेन केसमस्सुं ओहारेत्वा कासायानि वत्थानि अच्छादेत्वा अगारस्मा अनगारियं पब्बजेय्य। सो एवं पब्बजितो समानो कायेन संवुतो विहरेय्य, वाचाय संवुतो विहरेय्य, मनसा संवुतो विहरेय्य, घासच्छादनपरमताय सन्तुट्ठी, अभिरतो पविवेके। तं चे ते पुरिसा एवमारोचेय्युं- 'यग्घे देव जानेय्यासि, यो ते सो पुरिसो दासो कम्मकारो पुब्बुट्ठायी पच्छानिपाती किङ्कारपटिस्सावी मनापचारी पिचवादी मुखुल्लोकको; सो, देव, केसमस्सुं ओहारेत्वा कासायानि वत्थानि अच्छादेत्वा अगारस्मा अनगारियं पब्बजितो।

उत्तर:-काही काळाने त्याने त्याप्रमाणे केले व प्रव्रज्या घेऊन कथा, वाचा, व मन यांमध्ये संवृत (संयमीत) राहून, अन्नवस्त्रांत संतुष्ट राहून, तो एकतात सुखाने वास करू लागला. आता जर आपले नोकर आपणास असे म्हणाले की, 'आपला एक पूर्वीचा दास आपले काम करणारा, आधी उठणारा व मागाहून निजणारा, हाकेस ओ देणारा, मर्जीप्रमाणे काम करणारा, मनाजोगे बोलणारा व नेहमी आनंद देणारा असा एक दास आहे.तो प्रव्रज्या घेऊन एकतात सुखाने वास करीत आहे,'

- c) "दानञ्च धम्मचरिया च, ज्ञातकानञ्च सङ्गहो।

अनवज्जानि कम्मनि, एतं मङ्गलमुत्तमं ॥

"आरती विरती पापा, मज्जपाना च संयमो।

अप्पमादो च धम्मेसु, एतं मङ्गलमुत्तमं ॥

"गारवो च निवातो च, सन्तुट्ठि च कतञ्जुता।

कालेन धम्मस्सवनं, एतं मङ्गलमुत्तमं ॥

2

Answer key

Q.P. Code:-

उत्तर:- ६) दानधर्म करणे, धार्मिकआचार, नातलगांचा मदत करणे व योग्य कर्म करणे, हे उत्तम मंगल आहे.

७) पापकर्मांमध्ये रममाण न होता त्यांच्यापासून निवृत्त होणे, मद्यपानाच्या बाबतीत संयम ठेवणे आणि धार्मिक कृत्यांविषयी दक्षता बाळगणे, हे उत्तम मंगल आहे.

८) आदर, नम्रता, संतोष, कृतज्ञता आणि वेळोवेळी सद्धर्माचे श्रवण करणे, हे उत्तम मंगल आहे.

Q.2. Give reference to context any two of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा .

a] नत्थि खो मे, महाराज, कोचञ्जो अत्तना पियतरो।

उत्तर:- मल्लिकासुत्तं- "नाही महाराज, मला माझ्याहून प्रिय असे कुणी नाही."

b] "अत्थि सक्कुकुले जातो, सम्बुद्धो अपराजितो।

उत्तर:- उपचालाथेरीगाथा - अपराजित, सम्बुद्ध शाक्य कुळात जन्मले आहेत.

c] "अनुरक्खि मम सीलं, नारक्खि मम जीवितं।

उत्तर:- रुरुराजचरिया - मी आपल्या शीलाचे रक्षण केले, आपल्या जीवनाचे रक्षण केले नाही.

Q.3. Write short notes on any two of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा .

a] पठमनानातित्थियसुत्तं

b] कसिभारद्वाजसुत्तं

c] विमंसनपञ्चो

Q.4. Answer the following any two:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा .

A] Do as directed. सांगितल्या प्रमाणे करा. (Answer in Pali.- पालित उत्तरे लिहा.)

१. अहं महाराज, तज्जेवेत्थ पटिपुच्छामि। [भविष्यकाळ करा] Write in future tense.

उत्तर:- अहं महाराज, तज्जेवेत्थ पटिपुच्छिस्सामि। [भविष्यकाळ करा] Write in future tense.

२. "येहि, भिक्खवे, जच्चन्धेहि हत्थिस्स ... [पाय] दिट्ठो अहोसि, [योग्य पालिशब्द भरा] Fill appropriate Pali word.

उत्तर:- येहि, भिक्खवे, जच्चन्धेहि हत्थिस्स पादो [पाय] दिट्ठो अहोसि, [योग्य पालिशब्द भरा] Fill appropriate Pali word.

३. पुरं = नगरं [समानार्थी शब्द लिहा] Write Synonyms words.

४. सव्वा दिसे सप्पुरिस पवायति। [चुकीची दुरुस्ती करा] Correct the sentence.

उत्तर:- सव्वा दिसा सप्पुरिस पवायति। [चुकीची दुरुस्ती करा] Correct the sentence.

५. एसाहं भवन्तं गोतमं सरणं गच्छामि। [भूतकाळ करा] Write in Past tense.

उत्तर:- एसाहं भवन्तं गोतमं सरणं गच्छि। [भूतकाळ करा] Write in Past tense.

B] Match the following pairs. (खालील जोड्या जुळवा.)

१. अजातसत्तु वेदेहिपुत्तो

२. मल्लिकं देविं

३. नागसेन भन्ते

४. कसिभारद्वाज ब्राह्मण

५. रुरुनाम मिगराजा

3

Answer key

Q.P. Code:-

C] Fill in the blanks. (रिक्तम्या जागा भरा.)

१. अम्भो पुरिस, यावतका सावत्थिया जच्चन्धा ते सब्बे एकज्झं सन्निपातेही'ति। (पुरिस / पादेन)
२. 'एकं तं वरं याचामि, मा मं कस्सचि पावद' ॥ (याचामि / दासी)
३. चीवरं पिण्डपातञ्च, पच्चयं सयनासनं। (चीवरं / नगरे)
४. "एवमेसा कसी कट्ठा, सा होति अमतप्फला। (कसी / भोजनेन)
५. एवं तं एकं निस्साय तयो जना दुक्खतो मुता। (दुक्खतो / पराजितो)

Q.5. Attempt any two of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा .

- a] Write a biographical note on 'सोपाकत्थेरगाथा.'
'सोपाकत्थेरगाथा' वर चरित्रात्मक टीप लिहा.
  - b] Explain the ethical importance of 'चत्तारो अम्बूपमापुग्गला.'
'चत्तारो अम्बूपमापुग्गला'चे नैतिक महत्त्व स्पष्ट करा.
  - c] Explain the teaching of 'पुप्फवग्गो' with giving suitable examples?
योग्य उदाहरण देऊन 'पुप्फवग्गो' ची शिकवण स्पष्ट करा.
-